

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Natiuitas ipsa in tanta rerum spoliatione, atque humilitate plena dignitatis.
Capvt IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

verum similitudine parulos capiant, labrū poculi modica caruncula obductum pusionis ori supponunt, quod mihi videretur præstantissimus doctor his verbis expressisse.

8. Prosper. ex D. Aug. sententia. 321.
Sicut lac non transit nisi per carnem, ut parvulum pauci, qui panem edere non possunt: Sicut nisi scientia Dei, qua panis est Angelorum, ad homines dignaretur venire per carnem, nemo ad verbi contemplandam diuinitatem posse accedere. Quia ergo lux non poterat comprehendere, ipsa lux mortalitatem subire tenebrarum, & per similitudinem carnis peccati participationem dedit luminis veri.

August. ep. 3. ad Volu. 321.
Sed quod magis mireris, hoc corpusculo vestitus, nihil immutatus fuit Deus. Homo qui pro se a Deum accessit, Deus à se non recessit, nec hominem consumpsit, sed ita assumpsit, ut nec inferiorem naturam consumeret glorificatione, nec se per inferiorem minueret assumptione, quod ingeniosissima similitudine Sanctus Augustinus declaravit.

August. l. 1. de doctr. ma. Christiana. 613.
Sicut cum loquimur ut id, quod in animo gerimus in audientis animum per aures carneas illabatur, sic sonus verbum, quod corde gestamus, & locutio vocatur, nec tamen in eundem sonum cogitatio nostra convertitur, sed apud se manens integra, formam, vocis qua se infinet auribus, sine aliqua labe mutationis assumit. Ita verbum Dei non commutatum, caro tamen factum est, ut habitet in nobis.

Iob. 38. Epiphonema in Dei incarnatione.
Merito itaque sanctissime Iob, mirabar, & quærebis, Quis conclavit ostium maris? quis vero alius, nisi rerum omnium parens, qui in ipso mundi nascentis exordio tentam, & tam late diffusam aquarum molem, tanquam in vitre circumclusit: nunc autem inexhaustum illud æternæ sapientie pelagus tam paruo Virginis vtero circumkripit. Quis posuit nubem vestimentum ei, & caligine quasi pannis infantia obvio uti: quis nisi, qui hac corporis nostri nubecula, his tam fragilibus, & prope nullis artibus Deum immensum delineavit? Quem v. v. v. constituit, nisi stupendam illam unionem silentio potius venerandam, quam verborum multitudine prædicandam? Verè domine hoc est pusillum, opus (inquam) tuum, de quo Propheta dixerat consum-

Ynio hypofastica v. d. 10.

missionem. Et a brevitationem facies dominus in m. die terra.

Natiuitas ipsa in tantarum spoliatione, atque humilitate plena dignitatis.

CAVTV IV.

Cerne deinde que vitæ primordia, qui progressus, qui exitus fuerit Deo, qui hanc operosissimam mundi totius molitionem in cunas hominis fuerat machinatus, non est inuentus in diuersorio vilius angulus, qui celi depositum exciperet. Primum sibi lectulum stravit in præsepi animalium, postremum in patibulo furciferorum. Cogita illam agrestem domunculam, desertam, temirutam, frigidam tempestatam, ventorumque flatibus vindique peruiam, quam tamen crebra de caelo faces magna dignitate circumuectiunt, ita hic sanctior locus est rupe Tarpeia, quæ de caelo lapsus fulminata ostendit quod Deo displicent. Grande aliquid intus geritur, & quod humana mens capere non possit. Virgo scilicet inter palustres tugurio lo cannas, & pecorum anhelitus, fundit ex viro regem Angelorum.

Præsepi de scriptio Ep. domuncula. Hieron. ad Marcell. ep. 8.

Proh sanctam fidem! quæ puellæ species hæccine diua est, an radius diuinitatis? habitus quidem pauperulæ mulieris, sed vultus numinis. Quæ frontis maiestas? quæ genarum modestia? quis fulgor oculorum? quæ venustas oris: quot, & quam ecclestes gratiæ in ista facie reudent.

B. Virginia elegantia.

Hic vero renellus, & lactens, qui Matris affusus pectori tam molliter appetit vbera, filiolus est Virginis, Deus humano corpusculo vestitus, gestatur quidem ut parvulus: sed adoratur ut Deus, parvulus in præsepi, immensus in caelo, vilis in pannis, in stellis gloriosus. Tam teneræ manus orbem rotant, tam parui ocelli solem illuminant, tam exigui pedes caleant inferos. Sed interim perfiant venti, & in tenellos artus paruuli nulla clementia defauiunt, quando & ipse nostra causa voluit vitam à supplicij auspicio. Heu! tuos infantie labores! heu rerum omnium inopiam! Heu tolerantiam filij, heu misericordiam Matris!

Vide S. Fulgent. ser. 5. de Epiph.

In Christi infantia labores. xcl. matio.

Sed qui vitæ telam ab istis rerum asperitatibus orfus fuerat, eandem arumnos laboribus totam pertexuit. In ipsis adhuc matris visceribus delitescens, profani imperato-

ris

*Christus
victor &
exul nasci-
tur.*

ris edicto domicilium mutare compellitur, ne ex patrie caeli affectione primum spiritum delibaret, victor nascitur, exul nascitur, nato subinde, & vix quadraginta dierum infanulo aliud exilium decernitur, impentur, renero, & adhuc exanguis iugulo saevissimi regis muero, parvulorum, quos hic crudelitatis turbo demersit, pene cruore respersus, ex cultris victimarijs creptus, in ultimas barbarae gentis oras fugit sine lare, sine pignore, sine hospite, orbis terrarum exul, ferme a communi luce, & spiritu seclusus.

portrigere mancos manus, & iam molles articulo- rum commissuras, explicabant; capos membris assurgere, & sepe nec leuculos deportabant, alienis paulo ante ecclesiis delati, caecos videre, & tam eccelum diemque cernebant, qui sine oculis fuerant procreari. Vnus fuit ad cuius castigatione in insana se coerebant maria, procellarum turbines, tempestatque sidebant, qui fucatis clementi terga leuissimis passibus impune decubabat, vnde ip- sis stupentibus, & se ad conditoris famularu abijciente natura. Vnus qui aumerosissimam quinque millium hominum turbam se per faxa, & solitudines affectantem, quinque panibus saturavit, & ne praestigiae viderentur incredulis, sex sportarum sinus reliquiarum fragminibus implevit. Vnus qui vetes infero- rum, mortisque repagula potentissima voce refregit, & post tertium diem funeris rediuita cadauera, ex pollincto fascijs expediuit. Vnus qui mentis humanae latebras, abditos recessus permearet, & quid quique animo volueret, quid consilij ageret, ditius simul- lationis integumentis explicatissime perui- deret. Vnus qui cum vnam vocem funderet, a diuersis populis, & dissona oratione loque- ribus intelligebatur. Vnus denique potens ubique opere, & sermone, pauper in nostris, di- ues in suis.

*Natura
quid facit
ad conditi-
onem*

*Persona Christi plenissimum maiestatis
s theatrum.*

CAPVT V.

*Videndus
Nicephor.
l. i. cap. 40.
qui Christi
effigiem &
staturam
describit, &
inter caetera
commemo-
rat eum
fuisse
ενδραχμων
επισημα, οτι
αποχορον.*

AT quis vir aeterni Patris, aeternus filius, Angelorum deliciae, beatorum lumen, Princeps pacis, humanae salutis parens, as- fertor nostrae libertatis, mundi restitutor, in quo ne minimus quidem vnguiculus fuit, qui non spiraret diuinitatem. Si quidem fons maiestate plena, quod illi cum caelo perpetuum erat loquebatur commercium. Ita gra- uis, vt terretet, ita amabilis, vt illiceret, terre- ret quidem improbos, humiles vero, atque abiectos erigiet. Tanta autem inter virae acerbitates serenitate renidebat, vt non dulcius micarent stellae, non serenius fulge- ret lacteus circulus, non placidius spirarent E- tectae. Nasus leni, & modico tractu diffusus, non rugosus, non asper, non aduncus, coele- stem beati pectoris spirabat prudentiam. O- culos infra superciliorum arcum blandiren- tur nitidos soles dixisses, cum increpant ful- gura, cum perumperent animos fulmina. In labris omnes gratiae sessitabant, omnis afflu- bat lepos, hinc lactis, & mellis flumina, hinc nectaris riuus, hinc iugis coelestis sapientiae torrens exundabat. Tota eius vita clarissima- rum virtutum fulgur fuit, oratio tonitruum. Vnus fuit cuius vocem, & imperium febris ardores, aquae intercutes, & veterinosae, foedae vitiligines, corporisque omnes cruciatus fugiebant, cuius tactu vis sanguinis proflu- enter ebullientis repente consistebat, cuius ob iurgationem immersi miserorum visceribus Demones perhorrescebant. Vnus fuit qui claudos currere praecipiebat, & iam emicabant;

*Vide Arno.
l. i. aduers.
gentes de
suis sensu
bus hac ex-
pressa.*

*Passio ipsa plena maiestatis, & magnorum
argumentorum seminarium.*

CAPVT VI.

Quod si oppressa virtus maximè luctuosa est, qualis iniicitur animo species, cum illum in nostra salute procuranda inui- diae flamma circumuentum, pro nobis ictum, & fumantem videmus, dum faces in no- strum exitum comparatas suo cruore restin- guit.

Factus pro nobis victor, & victima: Et ideo *Christum* victor quia victima pro nobis sacerdos, & sa- *Hor. & vi-* crificium: ideo Sacerdos quia sacrificium, faci- *tima* ciens nos de Dei seruis filios, de Deo nascen- do, nobis seruiendo. Eheu tantum virum ser- *Aug lib. 11* uilibus flagris subiectum! finge enim haec a *conf. 6. 43* me non narrari, sed a te videri.

Constituitur in domo praetoria infelicissi- *muus*